

na Fakultetu bio je živa spona kojom se Vrhbosanska Crkva povezala i čvršće uhvatila u kolo katolicizma na našem prostoru. I tu je pokojnikova djelatnost služila na čast i njegovoj dijecezi. Svojim cjelokupnim radom, on je utirao put idejama koje će aktualizirati Drugi vatikanski sabor.

Dragi naš profesore! U duhu iskrenog pijeteta, u dubokoj zahvalnosti, a nadalje u znaku vjere i u nadi uskrnuća stojimo nad vašim grobom. U ovo naše cvijeće i vijence što ih stavljamo na vaš grob mi još više uplićemo svoje misli i molitve u vijenac zahvalnosti živih riječi. Uvjereni smo: dok vas predajemo Crkvi nebeskog Jeruzalema, vama stavlja vijenac nagrade Onaj koji reče: »Budi mi vjeran do smrti, i dat ću ti vijenac života« (Otk 2, 10).

Dr Tomislav Jablanović,
pom. biskup sarajevski

NAD OTVORENIM GROBOM DRA JORDANA KUNIČIĆA, RED. PROF. KAT. BOG. FAKULTETA

20. VELJAČE 1974.

Ražalošćena braćo i sestre!

Tužna srca i potresene duše stojimo danas nad mrtvim tijelom svećenika i teološkog učitelja Jordana Kuničića, a kroz misao nam struji mrazni dah ledene zebnje: opet jedan iznenađan gubitak Crkve u ovom hrvatskom narodu; opet jedna prekinuta nit određenog živog misaonog svjedočenja tradicionalnog kršćanskog postojanja na ovom tlu; opet jedna praznina koja se otvorila u ovoj — na različite načine stiješnjennoj i ugroženoj — struji kršćanskog trajanja u ovim geografskim i kulturnim koordinatama; opet zamuknuo jedan osebujan i izdiferenciran glas koji je neumorno upozoravao i bio dovoljno snažan da prisiljava na pozornost; opet osiromašenje naših sadašnjih strujanja i naših isprepletenih događanja za jednu snažnu osobu koja je u ukupnosti ovog povjesnog časa Crkve u Hrvatskoj igrala bez sumnje vidnu i značajnu ulogu.

Posebno to osjeća Profesorski zbor našeg Bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, kojemu je neprežaljjeni pokojnik posvetio najzrelije i najradinije svoje godine, kojemu je kroz šest punih godina kao dekan bio na čelu (1963—1970), u izgradnju čije je moderne fizionomije dao golem i neizbrisiv vlastiti prilog. Opraštajući se danas ovdje od sluge Kristova i teološkog radnika Jordana Kuničića u ime Katoličkog bogoslovnog fakulteta, ne mogu postupiti drukčije nego da najprije pred licem ove zemlje hrvatske i pred budnom svijesću svih koji misle iz tisućtristogodišnje povijesti kršćanskog duha na ovoj grudi i na ovom tvrdom kamenu od Mure do Dubrovnika — kao i pred svijesću onih koji iskreno kritički misle o toj tisućtristogodišnjoj povijesti — izrek-nem duboku zahvalnost našem dragom pokojniku Jordanu Kuničiću za sve što je učinio za afirmaciju i rascvat i plodovitost toga najšireg žarišta i iskrišta kršćanske misli u hrvatskom narodu, da iz dubine duše svoje, i svih ovdje prisutnih vjernika, zavapim Ocu sve dobrote i vrelu neizmjerne milosrdnosti, neka primi u krilo svoje božanske slave Jordana Kuničića, neka On sam, Bog, bude njegova preraskošna plaća za djelo što ga je izveo na Bogoslovnom fakultetu.

Rodivši se u Dolu na otoku Hvaru 21. srpnja 1908, Jordan Kuničić ubraja se u značajan niz muževa što ih je otok Hvar poklonio hrvatskoj kulturi, upisuje se kao vrijedno novo ime u katalog Hvarana koji su zaslužni za razvitak duha u hrvatskom narodu.

Proživjevi 50 godina u redu sv. Dominika, koji ga je odgojio i pružio mu najvišu teološku naobrazbu — podjeljujući mu i najviši znanstveni naslov »magister in sacra theologia« — Jordan Kuničić ulazi u galeriju velikih muževa koje je Dominikanski red pružio povijesti katolicizma u hrvatskom narodu, i povijesti hrvatske kulture naprosto.

Završivši studije u Rimu, na sveučilištu sv. Tome Akvinskog »Angelicum«, Kuničić je kroz cio život radio kao profesor — učitelj i odgojitelj novih generacija. Od početka školske godine 1933/34. pa do posljednjeg dana svoga zemaljskog života, on je u nove i nove naraštaje usadiavao *misao* i duhovna stremljenja, da zasluži ono što je rečeno po proroku: »Koji su mnoge učili pravednosti, blistat će kao zvijezde navijeke, u svu vječnost« (Dan 12, 3).

Iste godine 1931. kad je zaređen za svećenika (28. lipnja) Kuničić je tiskao i svoj prvi članak u reviji »Duhovni život«: »Ljubav Božja prema nama«. Odonda pa do posljednjeg časa života njegovo pero nije znalo za počinak: više od 240 naslova njegovih knjiga i članaka, rasutih po časopisima od Balkana pa sve do Iberskog poluotoka, svjedoči o toj neumornosti i nezaustavljivoj radinosti na području pisane riječi. Nijedan naš teolog, od onih koji rade i koji su radili u domovini, nije tiskao toliko tekstova u toliko evropskih teoloških metropola kao što je to učinio Jordan Kuničić. Fribourg u Švicarskoj, Madrid u Španjolskoj, Rim, Piacenza, Bologna, Rovigo, Torino u Italiji, to su glavna mjesta gdje se on oglasio svojim stručnim teološkim radovima, često s oznakom »teolog iz Zagreba«. No nije on pisao samo stručne radove; kao teolog malog naroda i velikih potreba, Kuničić je bio uvijek svjestan nužde da se progovara i jednostavnim jezikom u listovima široke popularizacije, uvijek sposoban i spreman da se lati i toga posla. Tako se njegovi radovi nalaze po najrazličitijim našim listovima, a naše su ga katoličke novine Glas Koncila često tražile za mišljenje u važnim pitanjima iz područja njegove struke, te je on predstavljao ne malo značajan autoritativan glas također u djelu što su ga dosad u našoj sredini izvodile te novine.

Dr Jordan Kuničić pozvan je na zagrebački Bogoslovni fakultet god. 1955. da preuzme katedru moralnog bogoslovlja, koju je prije držao mons. dr. Andrija Živković, pisac prve sustavne moderne moralke na hrvatskom jeziku. Samo kroz kratko međuvrijeme predavao je moralku njegov subrat dr. Bernard Dedić. Na Fakultetu je Kuničić preuzeo također predavanje katoličke sociologije, a zatim i pedagogike. Iz Zagreba Kuničić postaje središnja ličnost u razrađivanju gorućih suvremenih pitanja katoličke moralne teologije u ovim našim stranama, ali se njegov glas odavle sve više čuje i u inozemstvu, tako da on postaje jedan od relativno malobrojnih hrvatskih teologa koje i zapadna katolička teologija smatra relevantnima, pa ih navodi i na njih se osvrće.

Osim o gorućim pitanjima suvremene moralke, Kuničić piše i o različitim važnim pitanjima dogmatske teologije, mariologije, duhovnog života, kršćanske sociologije, pedagogije, a izdaje i knjige propovijedi, te druge spise koji će praktično poslužiti svećenstvu i vjernicima u svakodnevnom proživljavanju kršćanskog religioznog života. Ne zaboravlja ni pitanja susreta kršćana sa suvremenim svijetom, općenito, a i na ovim meridijanima. Na Drugom vatikanskom koncilu sudjeluje kao stručnjak u izradi pastoralne konstitucije o Crkvi u suvremenom svijetu »Gaudium et spes«.

U Zagrebu izrađuje i publicira prvi hrvatski udžbenik Katoličke društvene nauke (1971), kao i udžbenik Kršćanske pedagogije (1970). No najvažniji je njegov interes bio, odmah otkako je prihvatio predavanje moralnog bogoslovlja na Fakultetu, da moralno bogoslovlje stavi na modernije temelje, da ta predavanja tako preuredi te — ne zanemarujući sasvim tradicionalnu kazuistiku — moralka bude prvenstveno pozitivna znanost o krepostima i o putu prema savršenijem životu, a ne samo o grijesima i o onome što je minimalno. Napisao je u tom smjeru kompletan udžbenik moralke na hrvatskom jeziku, koji je međutim, na žalost, izdan samo ciklostilski, za potrebe slušača.

U ime Fakulteta Kuničić desetak godina uređuje reviju Bogoslovsku smotru, ugrađuje značajnu brigu te postizava značajne uspjehe u organiziranju Teološko-pastoralnog tjedna za svećenike, sudjeluje na mnoštvu drugih stručnih tečajeva, konferencija i predavanja, a golemi trud i uspjeh ulaže u izradu novog statuta Fakulteta.

Strogo i precizno tomistički školovan, Kuničić je kod nas bio odličan poznavalac misli sv. Tome Akvinskoga, te je kao takav zračio u čitavu našu javnost. Posjedujući zamjernu jasnoću misli, izoštrenu u tomističkoj školi i zaljublvenu u zadivljujuću pojmovnu jasnoću tomističkog misaonog sustava, Kuničić ipak nije nikada bio samo prenositelj i samo objašnjavatelj stare baštine, nego je uvijek nastojao i davati nova rješenja i donositi precizne primjene drevnih ideja na goruća dnevna pitanja. Oprezan i rezerviran prema onome što mu se činilo suviše novo, ili što je držao da je suviše bučno, on se od srca radovao kad je mogao pokazati da je Zajednički naučitelj — veliki Akvinac — pa makar samo u jezgri, već izrekao neke spoznaje koje zabljesnuše u današnje vrijeme kao putokazi budućnosti.

Odličan govornik, klasične katoličke govorničke naobrazbe, Kuničić je plijenio pažnju slušateljstva, a mnogim je razboritim i umjerenim stavovima učinio goleme koristi duhovnom napretku u mnogim krugovima — posebno u nekim ženskim samostanima.

Bogati život Jordana Kuničića nije moguće iscrpsti, njegovu nezaustavivu energiju i začuđujuću radinost ne možemo opisati, ali je možemo i sebi i drugima samo poželjeti. U Katoličkoj Crkvi u narodu hrvatskom njemu će ostati trajna uspomena; iskre njegovoga duha što ih je ucijepio u duše novih naraštaja i unio u svoje spise, donosit će još dugo svojih plodova, biti izazovom na nova traženja; a njegov radin i dostojanstven lik svijetlit će nam pred očima u našim novim koracanjima i u tjeskobama koje nas neće minuti.

Međutim, nije nas ostavio samo jedan čovjek između nas, nije nas ostavio samo jedan učenjak i značajan muž: mi se danas dijelimo od vidljive prisutnosti jednog Kristova *vjernika*, mi — Kristovi *vjernici*. U vjeri ostajemo s Jordanom Kuničićem u otajstvenom zajedništvu jednog Tijela Kristova; po vjeri znamo da ovo nije posljednji *zbogom*, nego da je samo *doviđenja!* Recimo, stoga, sada, u ovaj čas tuge, samima sebi, s drevnim kršćanskim pjesnikom Prudencijem, riječi utjehe i nade:

*»Mrtvaca dragog primi, zemljo,
mi dajemo ga krilu tvom.*

*Nek spokojno u tebi sniva
taj plemeniti srušen dom.*

*On stan je negda bio duši,
što Bog je stvorio na svoj lik,
revnovala je u njem mudrost
što Isus joj je početnik.*

*Krij, zemljo, tijelo predano ti,
i znaj da Stvorac taj će dar,
taj trag sakriven lica svoga,
potražiti kao svoju stvar.*

*Nek stigne samo vrijeme pravo,
da nade sve utiša Bog:
otvorit ćeš se ti, i vratit
mrtvaca sad ti predanog.«*

Vječna slava Jordanu Nikoli Kuničiću!

Tomislav Sagi-Bunić